

SYLABUS**DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024-2026***(skrajne daty)*

Rok akademicki 2024/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Twórcze pisanie
Kod przedmiotu*	XIII A1
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów	II stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	I rok, 1 semestr
Rodzaj przedmiotu	Specjalność: sztuka krytyki i kreatywne pisanie
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr hab. Arkadiusz Luboń, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Prof. dr hab. Janusz Pasterski, dr hab. prof. UR Wojciech Birek, dr hab. prof. UR Arkadiusz Luboń

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZW – zaj. waszt.	Prakt.	Inne	Liczba pkt. ECTS
1	-	-	-	-	-	20	-	-	2

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny):

- zaliczenie z oceną.

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość historii literatury polskiej, procesu historycznoliterackiego oraz podstaw poetyki na poziomie szkoły średniej. Znajomość gramatyki, ortografii oraz interpunkcji współczesnego
---

języka polskiego w zakresie objętym programem nauczania w szkołach średnich.
Zainteresowanie czynnym uprawianiem twórczości literackiej.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Zapoznanie studentów z podstawami budowy utworu literackiego w kontekście semantycznym i estetycznym
C ₂	Kształcenie umiejętności analizy i interpretacji utworów literackich w perspektywie autorskich działań twórczych
C ₃	Przygotowanie studentów do samodzielnego tworzenia tekstów o charakterze artystycznym z wykorzystaniem wiedzy z zakresu stylistyki, wersologii, genologii i retoryki

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_o1	Student ma pogłębioną wiedzę o specyfice procesu twórczego; wiedzę potrafi rozwijać i twórczo stosować we własnej działalności artystycznej	K_Wo1
EK_o2	Student zna na poziomie rozszerzonym terminologię literaturoznawczą, potrafi ją używać, rozumie jej źródła oraz zastosowanie w kulturze i twórczości literackiej; zna zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej	K_Wo2 K_w10
EK_o3	Student potrafi oryginalnie myślowo i językowo wyrażać swoje myśli i poglądy oraz formułować sądy krytyczne; posiada zaawansowane umiejętności w zakresie komputerowej edycji tekstu	K_Uo1 K_Uo2 K_Uo7
EK_o4	Student potrafi krytycznie ocenić posiadaną wiedzę i odbierane treści; dostrzega konieczność jej poszerzania w celu rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych	K_Ko1

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne

Nie dotyczy

B. Problematyka zajęć warsztatowych

Treści merytoryczne

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

1. Poezja i proza – po co pisać? Kim jest poeta, a kim jest pisarz? Różnice między wierszem a prozą. Cechy wypowiedzi poetyckiej.
2. Budowa wiersza i składniki tekstu poetyckiego. Analiza wybranych utworów poetyckich.
3. Język poetycki (tropy, środki, figury) – środki artystycznego wyrazu.
4. Sposoby organizacji świata przedstawionego (typy liryki, gatunki poetyckie, konwencje literackie, intertekstualność).
5. „Ja” mówiące (autor, podmiot, persona literacka; fikcjonalność, autobiografia, performatywność) – ćwiczenia warsztatowe w grupach.
6. Budowa utworu prozatorskiego i cechy wypowiedzi prozatorskiej. Dlaczego unikać schematyzmu?
7. Szukanie tematu – jak zacząć, jak zakończyć? Dlaczego ważna jest intryga? Fabuła (czas i przestrzeń). Bohater literacki w praktyce – indywidualne ćwiczenia warsztatowe.
8. Formy podawcze prozy: opis, opowiadanie, dialog. Ćwiczenia warsztatowe.
9. Przygotowanie własnego projektu (planowanie, inspiracja, temat, punkt widzenia, kompozycja, fabuła, bohaterowie, narracja, język, sens) – ćwiczenia warsztatowe.
10. Prezentacja własnych utworów i dyskusja.

3.4 Metody dydaktyczne

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

Analiza tekstów z dyskusją, analiza przypadków, metoda projektów (projekt literacki), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), konsultacje indywidualne.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	obserwacja w trakcie zajęć, projekt	ZW
EK_02	obserwacja w trakcie zajęć, projekt	ZW
EK_03	obserwacja w trakcie zajęć, projekt	ZW
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć, projekt	ZW

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunkiem zaliczenia przedmiotu są:

- obecność na zajęciach (dopuszcza się jedną nieobecność usprawiedliwioną),

- aktywny udział w zajęciach (analiza i interpretacja utworów, referowanie, wypowiedzi ustne, udział w dyskusji, argumentacja),
- czytanie zalecanej literatury,
- przygotowanie autorskiego projektu literackiego (poezja lub proza).

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	20
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	10
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, przygotowanie projektu autorskiego, egzaminu, napisanie referatu itp.)	20
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	<i>Nie dotyczy</i>
zasady i formy odbywania praktyk	<i>Nie dotyczy</i>

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Głowiński M., Okopień-Sławińska A., Sławiński J., *Zarys teorii literatury*, wyd. szóste popr., Warszawa 1991.
- Korwin-Piotrowska D., *Poetyka. Przewodnik po świecie tekstów*, Kraków 2011.
- Kulawik A., *Poetyka. Wstęp do teorii dzieła literackiego*, Kraków 1997.
- Kuziak M., Rzepczyński S., *Sztuka pisania po polsku. Poradnik praktyczny*, Warszawa – Bielsko-Biała 2008.
- Słownik rodzajów i gatunków literackich*, red. G. Gazda, Warszawa 2012.
- Wejść w konwencję! Podręcznik kreatywnego pisania*, red. M. Marzec-Józwicka, Lublin 2019.
- Winiarski J., Rawska J., *Po bandzie czyli jak napisać potencjalny bestseller*, Warszawa 2015.
- Wybór wierszy poetów polskich XX i XXI wieku (np. J. Czechowicz, M. Pawlikowska-Jasnorzewska, M. Białoszewski, T. Różewicz, W. Szyborska, M. Świetlicki, T. Różycki).
- Wybór krótkich utworów prozatorskich współczesnych pisarzy (np. J. Iwaszkiewicz, T. Różewicz, J. Głowacki, O. Tokarczuk).

Literatura uzupełniająca:

Filipiak I., *Twórcze pisanie dla młodych panien*, Warszawa 1999.

Mróz R., *O pisaniu na chłodno*, Poznań 2018.

Sweeney M., Williams J.H., *Jak pisać dobrą poezję*, tłum. B. Formas, Kraków 1999.

Szyborska W., *Poczta literacka czyli Jak zostać (lub nie zostać) pisarzem*, wybór i układ tekstów T. Walas, Kraków 2012.

Twórcze pisanie w teorii i praktyce, red. G. Matuszek, H. Sieja-Skrzypulec, Kraków 2015.

Zagajewski A., *Poezja dla początkujących*, Warszawa 2017.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej